

บทที่ 1

บทนำ

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่องการพัฒนาคู่มือการเรียนการสอน : กรณีศึกษาวิชาการจัดทำแผนธุรกิจ ได้ถูกพัฒนาขึ้นมา โดยมีหลักการ ทฤษฎี เหตุผลและ/หรือสมมุติฐาน วัตถุประสงค์ของการศึกษา ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา ขอบเขตวิธีการศึกษาและสถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 หลักการและเหตุผล

วิชาการวางแผนกลยุทธ์ธุรกิจ หรือ วิชาการตลาด เป็นวิชาที่มีเนื้อหาการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเขียนแผนธุรกิจโดยมีความสำคัญ เริ่มตั้งแต่กระบวนการนำแนวความคิด ในอันที่จะจัดตั้งกิจการ หรือขยายองค์กรธุรกิจที่มีอยู่เดิม มาสู่แผนปฏิบัติงานที่มีความเป็นรูปธรรมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ภายใต้สภาวะแวดล้อมทางธุรกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาถึงความคุ้มค่าต่อการลงทุน และยังเป็นเครื่องมือในการขอรับการสนับสนุนและช่วยเหลือด้านต่าง ๆ จากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก ทั้งทางด้านเงินทุน วัสดุคิบั และช่องทางการตลาด ทั้งยังเป็นเครื่องมือที่จะแสดงให้เห็นทราบถึง แนวทางการเตรียมความพร้อม ด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานหรือแม้กระทั่ง การเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกิจการ หรือองค์กรในแต่ละช่วงเวลา จะเห็นได้ว่า แผนธุรกิจมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากได้บรรจุเป็นหนึ่งในหัวข้อของการศึกษา สำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในหลาย ๆ สถาบัน อาทิเช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด เขียนแผนธุรกิจในรายวิชา Marketing มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตภาคพายัพ หลักสูตรวิชาเอกการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ และ มหาวิทยาลัยรามคำแหง หลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด ลักษณะของเนื้อหาวิชานั้น ว่าด้วยหลักการเขียนแผนธุรกิจและการประยุกต์ทฤษฎีความรู้ที่เกี่ยวกับส่วนประกอบหลักของแผนธุรกิจที่ประกอบด้วย 4 ส่วนที่สำคัญ คือ แผนการตลาด แผนการผลิต แผนการเงินและแผนการจัดองค์กร เข้ากับกิจการและสภาพแวดล้อมสถานการณ์ในปัจจุบัน ที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ดังนั้น การเรียนการสอนสำหรับการเขียนแผนธุรกิจที่ดี จะต้องทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ที่จะสามารถนำไป คิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับกิจการ

และการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ทั้งนี้ รูปแบบการสอนที่ครูผู้สอนจะนำมาใช้ จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่การแก้ไขและปฏิบัติงานจริง อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหากนักศึกษาได้ทำการศึกษาและเข้าใจในหัวข้อของการดำเนินการ ในการทำแผนธุรกิจได้อย่างกระฉ่าง สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรและ นำพาธุรกิจไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ ทั้งยังลดความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้

อย่างไรก็ตาม ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน ณ ปัจจุบัน ได้มีการใช้ตำราเรียนและอาจารย์ผู้สอนผนวกกัน ในการถ่ายทอดองค์ความรู้และการสร้างความเข้าใจให้แก่นักศึกษา แต่มีข้อจำกัดของความรู้ที่อยู่ในห้องเรียนที่จะได้รับจากครูผู้สอน ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับทฤษฎีและหลักการต่าง ๆ ที่จะนำมาวิเคราะห์ในการเขียนแผนธุรกิจพร้อมทั้งการยกตัวอย่างจากกิจการที่ดำเนินการอยู่จริง ขณะที่สภาพความเป็นจริงของภาคธุรกิจนั้นมีหลากหลาย และแต่ละธุรกิจ ก็จะมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ส่งผลให้ผู้เรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีและหลักการการเขียนอย่างชัดเจน เพื่อที่จะนำไปใช้ได้ถูกต้องและแม่นยำในความหลากหลายของธุรกิจ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับประเทศต่อไป

ซึ่งประเด็นสำคัญที่ผู้ศึกษาให้ความสนใจในการศึกษา จึงได้แก่การพิจารณาว่า ปัจจัยด้านการออกแบบกราฟิก บนเนื้อหาของแผนธุรกิจ สามารถส่งผลต่อความเข้าใจในการศึกษาองค์ความรู้ที่มีอยู่เดิมได้ดีขึ้นหรือไม่ โดยจะทำการศึกษาถึงสื่อการเรียนการสอน ที่ได้เคยใช้และยังใช้กันอยู่อย่างแพร่หลายอยู่ในปัจจุบัน เช่น หนังสือ ตำราเรียน ซึ่งหนังสือส่วนใหญ่ มีการนำเสนอเนื้อหา ที่มีเพียงการจัดเรียงตัวอักษรเพื่อนำเสนอเนื้อหาให้ถูกต้องและครบถ้วน ทำให้ยากแก่การทำความเข้าใจด้วยตนเอง และลดความสนใจในเนื้อหา ในการศึกษาครั้งนี้ จะนำหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบกราฟิก เข้ามาใช้ในการออกแบบเนื้อหาการเรียนแผนธุรกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สามารถใช้ได้ทั้งภายในและนอกห้องเรียนเพื่อให้เป็นการง่ายต่อการเข้าใจในการศึกษาเนื้อหาด้วยตนเอง และจดจำนำไปใช้ได้ในการเขียนแผนธุรกิจจริง ๆ ในโอกาสต่อไป

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาพัฒนาคู่มือการเรียนการสอนการจัดทำแผนธุรกิจ ที่มีผลต่อการสัมผัสรับรู้ด้วยตาและการยอมรับของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อพัฒนางานออกแบบของสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้มีความสอดคล้องเข้ากับการรับรู้และการยอมรับของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งหมายความรวมถึงทัศนคติที่ดีต่อการตอบสนองสื่อที่ดีในสายตาของกลุ่มเป้าหมาย และสร้างความเข้าใจอย่างกระฉ่างพร้อมนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ระบบธุรกิจ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อพัฒนาคู่มือการเรียนการสอน วิชาการจัดทำแผนธุรกิจ โดยนำทฤษฎีการออกแบบกราฟิกมาประยุกต์ใช้
- 2) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ถึงการสัมผัสการรับรู้และทัศนคติที่ดีของนักศึกษา ที่มีต่อการเขียนแผนธุรกิจผ่านการออกแบบเอกสาร

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาเชิงทฤษฎีและ/หรือเชิงประยุกต์

- 1) ได้คู่มือการเรียนการสอน วิชาการจัดทำแผนธุรกิจ สำหรับการเรียนรู้ที่ดีขึ้น
- 2) ได้ส่งเสริมและเผยแพร่ ประโยชน์และความรู้ เกี่ยวกับ เรื่องการจัดทำแผนธุรกิจ ให้แก่นักศึกษา ให้มีความเข้าใจได้ง่ายขึ้นผ่านการออกแบบเอกสาร

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระนี้ ผู้ศึกษาจะทำการศึกษา วิเคราะห์ผลการรับรู้ของผู้ใช้คู่มือการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดวิธีการศึกษา ดังนี้

- 1) ศึกษาคู่มือการเขียนแผนธุรกิจ (Business Plan) และการใช้คู่มือการเขียนแผนธุรกิจ
- 2) สัมภาษณ์ นักศึกษาที่เรียนคณะบริหารธุรกิจ และเคยลงเรียนวิชาการจัดทำแผนธุรกิจ เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติและความคิดเห็นต่อหัวข้อวิชาการจัดทำแผนธุรกิจ
- 3) วางแผนการออกแบบสื่อ เนื้อหาประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้ คือ การตลาด การผลิต การจัดการและองค์กร และการเงิน พร้อมมีการยกตัวอย่างธุรกิจประกอบ โดยเนื้อหาทั้งหมด จะยึดหลักการออกแบบกราฟิก ในกระบวนการการออกแบบเอกสาร
- 4) ทำประเมินเอกสารที่ออกแบบ จากนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจที่เคยเรียนวิชาแผนธุรกิจ โดยการทดลองจากเอกสาร ว่านักศึกษาเพิ่มความเข้าใจกับเนื้อหามากน้อยเพียงใด ซึ่งมีเอกสารที่ได้ออกแบบใหม่ และหนังสือแบบเรียนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน แนบพร้อมกับแบบประเมินให้กรอก

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

การออกแบบ หมายถึง การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ด้วยจุดมุ่งหมายสองอย่าง คือ เพื่อให้มีระเบียบ และให้มีความงาม พร้อมการรวบรวมส่วนต่าง ๆ ให้สัมพันธ์เข้าด้วยกันทั้งหมด และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงของเดิมให้ดียิ่งขึ้น ด้วยการใช้วัสดุและวิธีการที่เหมาะสม ตามแบบแผนและจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

การออกแบบกราฟิก หมายถึง เป็นการออกแบบที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและการดู ซึ่ง นักออกแบบกราฟิกจะใช้ตัวอักษร สัญลักษณ์ ภาพประกอบ และภาพถ่าย เพื่อสื่อสารทางตาเห็น งานออกแบบกราฟิกมีหลายอย่าง เช่น งานออกแบบหนังสือ นิตยสาร ป้ายฉลากสินค้า โปสเตอร์ แผ่นพับ ออกแบบภาพยนตร์ โทรทัศน์ ดิจิทัล หน้าปกแผ่นเสียง หีบห่อของขวัญ เป็นต้น

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามที่บรรจุเนื้อหา หรือสาระการเรียนรู้ซึ่ง ผู้สอนและผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้เนื้อหา หรือ สาระนั้น ๆ ซึ่ง สื่อการเรียนรู้ สามารถจำแนกออกตามลักษณะได้เป็น 3 ประเภท คือ สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือและเอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นใช้ควบคู่กับเครื่องมือ โสคทัศนวัตถุ หรือเครื่องมือที่เป็น เทคโนโลยีใหม่ ๆ สื่ออื่น ๆ นอกเหนือจากสื่อ 2 ประเภทที่กล่าวไปแล้ว ซึ่งมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยี สื่อที่กล่าวนี้ ได้แก่ บุคคล หรือ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือกิจกรรม / กระบวนการ หรือ วัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์ ใช้เพื่อ ประกอบการเรียนรู้

การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลแต่ละคนมีการเลือก การประมวลและการตีความ เกี่ยวกับตัวกระตุ้นออกมาให้ความหมายและได้ภาพของ โลกที่มีเนื้อหา

1.6 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้เพื่อการพัฒนาสื่อ

อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้เพื่อการพัฒนาสื่อ ประกอบด้วย

1.6.1 ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการพัฒนาผลิตสื่อ ได้แก่

- 1) ระบบปฏิบัติการ : Window XP ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ระบบปฏิบัติการ
- 2) Graphic Design : Adobe Photoshop 10
- 3) Graphic Design : Adobe Illustrator CS2

1.6.2 ฮาร์ดแวร์ที่ใช้ในการพัฒนาสื่อ ประกอบด้วย

- 1) เครื่องคอมพิวเตอร์ PC
 - หน่วยความจำหลัก (RAM) 512 MB
 - หน่วยความจำสำรอง (Hard Disk) 40 GB
- 2) หน่วยประมวลผลกลาง (CPU)
 - AMD Athlon XP-M Mobile 1.59 GHz
 - dual 867 MHz Power PC G4
 - 1 MB L3 cache preprocessor
 - memory 1.5 GB. DDR SDRA

1.6.3 แบบประเมินผล แบบประเมินความพึงพอใจ

1.7 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

- สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สาขาวิชาสื่อศิลปะและการออกแบบสื่อ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved